

**EL LLIBRE
DE LA SETMANA**

La corrupció de la bellesa

PERFIL

NASCUT L'ANY 1945 A ARIANY, GUILLEM FRONTERA HA PUBLICAT NOVEL·LES, POESIA, ARTICLES I CRÍTICA D'ART. AMB 'L'ADÉU AL MESTRE' TORNA A CLUB EDITOR, AMB QUI VA PUBLICAR LA PRIMERA NOVEL·LA, 'ELS CARNISSERS'

PERE ANTONI PONS

Guillem Frontera és un dels representants més destacats de la generació dels 70. El seu debut, *Els carnisers* (1968), segueix sent una de les visions més demolidores i lúcides que la literatura ha donat de les enormes transformacions que es van produir a Mallorca durant els anys 60 del segle XX, quan va deixar de ser una societat rural – ancorada en el passat, estàtica i molt pobra – i, de la nit al dia, es va convertir en una societat de serveis, lliurada a l'ídol del turisme de masses, inflada de diners i de nouvinguts.

Home curiós, Frontera ha estat sempre un escriptor molt polifacètic. Ha conreat la poesia (de jove), la novel·la, el conte, el periodisme, el guió per a cinema i televisió, i l'assaig i crítica d'art. Entre els seus tí-

tols de narrativa, destaquen *La ruta dels cangurs* (1979), *Un cor massa madur* (1993) i *La mort i la pluja*, de contes, guardonat amb el Mercè Rodoreda 2007. També és autor d'un breu recull d'aforismes, *Bombolles de sabó* (2006), una útil porta d'entrada a l'estil – d'una elegància substancial i punxeguda – i a la seva mirada, penetrant, plena d'humanisme i d'ironia: "La democràcia és un peix. Te n'han tocat les espines".

Que un escriptor amb una obra tan sòlida i una trajectòria tan interessant com les de Frontera sigui relativament poc conegut a Catalunya només s'explica perquè no viu a Barcelona i per la temàtica mallorquina de la majoria dels seus llibres. Potser la cosa canviarà, tenint en compte que ha començat a col·laborar amb l'ARA. Seria de justícia, tal com confirma la lectura de la seva novel·la més recent, *L'adéu al mestre*, una claustrofòbica i melangiosa exploració de la relació que mantenen un pintor jove i un pintor veterà en la Mallorca de finals dels 80, uns anys descordats i imprevisibles, marcats per l'èxit fulgurant de Miquel Barceló i per la mercantilització del circuit de l'art internacional.

El narrador i protagonista és un jove fill d'una família de la noblesa illenca, orfe, molt ric. Gràcies a la immensa fortuna familiar, ha pogut sufragar-se la seva desbordant passió per l'art: "No pocs viatges a ciutats europees per veure un sol quadre..." Frontera ha sabut donar al narrador protagonista, meditatiu, massa sensible per sentir-se còmode dins les brutors del món, una veu que és distant però càlida: "Compartir la bellesa uneix més les persones que un dinar de Nadal". Aquesta veu s'expressa amb un estil reflexiu, dens, un punt elusiu i en ocasions preciosista. D'aquesta manera, Frontera defineix el personat-

L'ADÉU AL MESTRE
GUILLEM FRONTERA
CLUB EDITOR
192 PÀG. / 18 €

ge central sense haver de recórrer a autocaracteritzacions massa feixugues i explícites. Això fa, alhora, que pugui escapar-se de la introspecció per fixar-se en allò que li interessa: el convuls panorama artístic de l'època i la relació que el protagonista narrador manté amb Néstor Salvatori, un pintor argentí que viu a l'illa, que va tenir èxit de jove però que fa molts anys que crea en terra de ningú, "engrunat entre una tradició agònica i una modernitat estrident", donant classes al taller per malviure.

Un dels punts forts de la novel·la és la manera com Frontera aconsegueix de lligar la relació entre el mentor i el deixeble amb el context socioartístic que descriu. Lluny de limitar-se a mostrar de quina manera les obscures i corruptores manobres del món de l'art afecten i fan malbé l'estima i l'admiració que el narrador protagonista sent per Salvatori, Frontera mostra les greus conseqüències intel·lectuals, estètiques i morals que té viure en un món en què les obres d'art han deixat de ser concebudes com una via de coneixement o com una temptativa de bellesa i han esdevingut un pur valor de canvi, apte només perquè els nou-rics – hotelers, "especuladors disfressats d'advocat, de metge, d'arquitecte" – hi associïn la cobdícia. Es nota que Frontera coneix bé els ambients i el material humà sobre els quals escriu. La galeria de secundaris, arquetips de carn i os, és representativa: l'artista impostor, el galerista fatu, el periodista cínic...

Intel·ligent, nostàlgica i mordaç, *L'adéu al mestre* té el valor afegit de tractar per primer cop des de la novel·la el terrabastall provocat pel fenomen Miquel Barceló, que va generar miratges devastadors i frustracions inacabables. ♦♦

"LA NOVA NOVEL·LA DE GUILLEM FRONTERA TRACTA DES DE LA FICCIÓ EL TERRABASTALL PROVOCAT PEL FENOMEN MIQUEL BARCELÓ"

ARA

EL SECRET DE ...

Andreu Gomila

Andreu Gomila és un personatge tan il·lustrat com singular. És gros, alt, du els cabells llargs i té un accent de les Balears que si no hi estàs avesat pot costar d'entendre. El vaig conèixer a la redacció de l'*Avui*, treballant a la secció de Món. Ell escrivia de política internacional però la seva dèria era la poesia. Jo no ho vaig saber fins que em vaig comprar el seu quart llibre de poemes, *Diari de Buenos Aires* (Moll, 2007), versos inspirats en un any que va viure a la capital argentina. Gomila diu no estar satisfet

d'aquell llibre. A mi m'agrada: llueix un estil preciosista però com si no volgués que fos així, melangiós, de la rutina urbana i la intimitat de les relacions humanes. De fet, explica que per a ell Buenos Aires continua sent "una ciutat mítica".

Gomila també és tímid, admet que és poc amic de fer vida social amb el món de la cultura. A tall d'exemple diu que mai ha recitat a l'Horiginal, un restaurant que és referent actual per a les trobades literàries de Barcelona. "A mi m'agradava l'Ateneu del Xino. S'hi feien unes *jam sessions* amb el pú-

blic entregat. Pujaves amb tota llibertat a l'escenari i t'ho passaves molt bé. No em cal envoltar-me de vida pública per fer literatura. He conegut molts autors fent de periodista – Gomila és director de *Time Out Barcelona* –. El *colegueo* té coses bones. Si et fas de la colla que està de moda, et poden fer director general d'alguna entitat".

No ha recitat a l'Horiginal però sí que ho ha fet a la presó de Palma, amb motiu del Festival de Poesia de la Mediterrània. Va ser el maig passat i, segons Gomila, és "el millor públic" que ha tingut.

CRISTIAN SEGURA

EL MILLOR PÚBLIC QUE HA TINGUT ANDREU GOMILA ÉS EL DE LA PRESÓ DE PALMA, ON VA FER UN RECITAL

Cent presoners, homes i dones, es van aplegar voluntàriament per escoltar autors de diferents països. Gomila va optar per recitar una peça de *Carrer dels dies* (Proa, 2012). El poema que va escollir per llegir als presidaris és *Moon window street*, un text d'amor: "Has vist aquesta llum? / Has vist aquesta lluna? / No dic res, només mir / com la blancor enlluerna / la nostra nit diàfana, / la teva pell, l'olor / de mel dels teus cabells, / el moviment dels cossos. / Has vist com cau la llum? / Has vist on mor la lluna?" ♦♦